Allah-Âlem İlişkisi: Yaratılış, Gayb ve Şehâdet Âlemi

DKAB.10.1.2. Allah-âlem ilişkisini müşahede edebilme

HATIRLAYALIM

- Âlem, Allah dışındaki tüm yaratılmışların (mahlukatın) bütünüdür; Allah Hâlık (yaratan), âlem ise mahluktur (yaratılan).
- Varlık alanı; duyu organlarıyla algılanabilen şehâdet âlemi ile duyuları aşan ve vahiy yoluyla bilinen gayb âlemi olarak ikiye ayrılır.
- Allah âlemi bir kez yaratıp kendi haline bırakmamış; her an kudreti, ölçüsü ve rahmetiyle yönetmeye (kayyûmiyet) devam etmektedir.

1 EŞLEŞTİRME

Varlık ve inanç kavramlarını tanımlarıyla eşleştiriniz.

Evrendeki Düzen	Yaratılış Gayesi	İlahi İrade	Hikmet ve İbret
ssas kozmik denge ve	İnsanın bilinçli kulluk va	Küllî ve cüz'î irade den	Kâinattaki ayetleri tefekkür

a 1. Hâlık
c 2. Mahluk
d 3. Şehâdet Âlemi
b 4. Gayb Âlemi

a) Varlıkları yoktan var eden ve yaratan Yüce Allah
b) Duyuları aşan, yalnızca vahiy yoluyla bilinen manevi alan
c) Allah tarafından sonradan yaratılmış olan tüm varlıklar
d) Duyu organları ve akılla tecrübe edilen fiziksel evren

2 SIRALAMA

İnsanın evrendeki nizamı tefekkür edip imana ulaşma basamaklarını sıralayınız.

İNSANIN MANEVİ TEKÂMÜL BASAMAKLARI

1. Bilgi (İlim)	2. İnanç (İman)	3. Eylem (Amel)	4. İhlas ve İhsan
Varlık ve vahyi tanıma	Kalp ile tasdik etme	Hayırlı davranış sergileme	Allah görür gibi yaşama

4 Âlemin bir Yaratıcının eseri olduğunu kavrayıp teslimiyetle iman etme
1 Çevresindeki tabiatı, gökleri ve biyolojik çeşitliliği dikkatle gözlemleme
2 Evrendeki hassas ölçü, matematiksel ahenk ve şaşmaz dengenin farkına varma
3 Bu kusursuz sistemin tesadüfen var olamayacağı yönünde akıl yürütme

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

İslam inancına göre beş duyu organıyla algılanamayan, laboratuvarda ölçülemeyen ve yalnızca vahyin bildirmesiyle bilinen varlık boyutuna ne ad verilir?

İNSANIN YARATILIŞ GAYESİ VE SORUMLULUKLARI

Akıl ve İrade	İbadet ve Kulluk	Yeryüzünü İmar
Hakkı batıldan ayırt etme	Yaratıcıya şükran ve itaat	Adalet, barış ve emanet

(A) Gayb âlemi
(B) Şehâdet âlemi
(C) Maddi evren
(D) Fiziksel çevre

4 KISA CEVAP

Kur'an-ı Kerim'de evrendeki mükemmel ahenk, ölçü ve ilahi düzeni ifade eden temel kavram nedir?

KÜLLÎ VE CÜZ'Î İRADE ARASINDAKİ AYRIM

Küllî İrade (İlahi)	Cüz'î İrade (İnsani)
Doğum yeri, anne-baba, evren yasaları	İnanç, amel, ahlak ve tercihler

Bu düzeni ifade eden temel kavram 'kader ve ölçü' (mizan) kavramıdır.

5 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Allah'ın evrendeki her varlığı her an gözetip yönettiğini ve varlıkta tuttuğunu ifade eden esmâ-i hüsnâsı hangisidir?

EVRENDEKİ MİZAN VE İLAHİ ADALET ÖLÇÜSÜ

(A) El-Mütekebbir
(B) El-Kayyûm
(C) El-Kahhâr
(D) El-Cebbâr

6 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Allah-âlem ilişkisi ve yaratılış ilkeleriyle ilgili hükümleri değerlendiriniz.

	D	Y
İslam inancında Allah evreni yaratmış ve her an yönetmeye devam etmektedir.	✓	
Melekler, ahiret ve cennet şehâdet âleminin doğrudan gözlenen varlıklarıdır.		✓
Kur'an insanı göklerin ve yerin yaratılışını tefekkür etmeye çağırır.	✓	
Deizm anlayışındaki saatçi tanrı tasavvuru İslam tevhidiyle tam uyumludur.		✓

7 EŞLEŞTİRME

Allah'ın yaratmayla ilgili isimlerini anlamlarıyla eşleştiriniz.

d 1. El-Hâlık	a) Varlıkları kusursuz ve örneksiz yaratan
a 2. El-Bâri	b) Cansız maddelere hayat verip dirilten
c 3. El-Musavvir	c) Yarattığı her şeye en güzel şekli veren
b 4. El-Muhyî	d) Her şeyi yoktan var eden ve takdir eden

8 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

İslam düşüncesinde varlık telakkisiyle ilgili hükümleri değerlendiriniz.

	D	Y
Allah evrendeki fiziksel ve biyolojik yasaları (sünnetullah) koymuştur.	✓	
Mahluk olan insan Allah ile eşit seviyede ontolojik güç sahibidir.		✓
Tefekkür, insanın yaratılış harikalarını düşünerek ibadet etmesidir.	✓	
Gayb âlemine iman etmek İslam inanç esaslarının zorunlu gereğidir.	✓	

9 TABLOYU TAMAMLA

Aşağıdaki tabloda varlık âleminin iki boyutunu karşılaştırınız.

Varlık Boyutu	Algılanma Yolu	Kapsadığı Varlıklar	İnsanın Bilgi Kaynağı
Şehâdet Âlemi	Duyu organları ve akıl	Güneş, dağlar, canlılar	Salim duyular ve bilim
Gayb Âlemi	Vahiy ve peygamber haberi	Melekler, cennet, cehennem	Sadık haber
İnsanın Konumu	Hem beden hem ruh	İki âleme de muhatap varlık	Akıl, vicdan ve vahiy
İlahi Müdahale	Kudret ve sünnetullah	Her an yaratma ve gözetme	Kayyûm ve Hâlık tecellisi

10 KISA CEVAP

Kur'an'da evrendeki doğal varlıkların birer 'âyet' olarak nitelendirilmesinin anlamı nedir?

Her varlığın Allah'ın ilmine ve kudretine işaret eden bir kanıt olmasıdır.

11 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarından yararlanarak dini kavramları yazınız. Numaralı kutulardan 'GAYB' kelimesini bulunuz.

ANAHTAR KAVRAM ŞİFRE ŞERİDİ: G - A - Y - B

1	2	3	4
G	A	Y	B

Duyu organlarını aşan ve vahiy yoluyla bilinen varlık boyutu	G A Y B
İlahi kudretin evrene koyduğu değişmez yaratılış dengesi ve hakkı gözetme	A D A L E T
Yüce Allah'ın evrendeki tüm canlı ve cansız varlıkları yoktan var etmesi	Y A R A T M A
Örneksiz ve kusursuz yaratan Allah'ın güzel isimlerinden biri	B A R İ

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya: GAYB

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Deizmin 'saatçi tanrı' anlayışının İslam'ın Allah-âlem inancıyla çelişme sebebi nedir?

İslam'da Allah evreni bırakmamış, her an yönetmeye devam etmektedir.